

KULTUR // 4

CAFFE LATTE-MAND
PÅ FAMILIEJAGT

KRONIK // 13

SYVMILESKRIDT
I TERRORBEKÆMPELSE

Berlingske

KULTUR & DEBAT

2. SEKTION ONSDAG 11.11.2009

NAVNE » 6-7 DEBAT » 8-11

Instruktøren bag den feministiske pornofilm »Dirty Diaries«, som vises i disse dage på filmfestivalen CPH.DOX, forudser, at den traditionelle pornoindustri går en krank skæbne i møde.

Af Karen Margrethe Schelin

Hun ligner mere en genert skolepige end en pornofilminstruktør, og man æder da også hurtigt sine fordomme i sig, når man møder den sympatiske svenske filminstruktør bag den opsigtsvækkende, feministiske pornofilm »Dirty Diaries«.

Filmen, der i aften vises i Grand Teatret i København, er blevet lidt af et internationalt hit, men filmen har også affødt voldsomme reaktioner – især fra mænd, fortæller den 39-årige Mia Engberg, der med ét slag er kastet ud af dokumentarfilmgenrens sædvanlige anonymitet.

Opmærksomheden har næsten taget pusten fra hende:

»I tyve år har jeg lavet seriøse dokumentarfilm om alt fra udsatte børn i forstæderne til HIV-smitte, og selv hvis jeg lægger det hele sammen, har opmærksomheden om dette ene projekt været større end alt det andet,« fortæller hun, da vi har sat os ind i baren på Hotel Petri, hvor hun bor under den igangværende CPH.DOX-filmfestival i København.

»Dirty Diaries« består af 12 små kortfilm, som alle er meget forskellige, men har det til fælles, at de alle er bud på pornofilm set fra et kvindeligt perspektiv.

Det var lidt af en tilfældighed, der satte skub i projektet, fortæller Mia Engberg.

»For nogle år siden bad Stockholm Filmfestival mig om at lave en kortfilm udelukkende med et mobiltelefonkamera. Så jeg bad mine veninder filme deres eget ansigt, mens de masturberede. Resultatet blev kortfilmen »Come together«, som jeg selv er med i. Vi lavede mest filmen for sjov, men så blev den lagt ud på Nokias officielle website og på filmfestivalens website. Her kunne folk komme med anonyme kommentarer, og de vältede ind – især kom der mange vrede kommentarer fra mænd.

Tanken med filmen var at vise sandheden om kvinders seksualitet, fordi jeg synes, mainstream pornografien viser et falskt og kunstigt billede. Men det virkede åbenbart meget provokerende, og jeg fik mange kommentarer fra mænd, også mange yngre, som skrev ting i retning af: »Øv, hvorfor ser de så grimme ud, kunne de i det mindste ikke have taget makeup på?«

Jeg synes, det fortæller en del om både mænds og samfundets opfattelse af kvinders seksualitet. Jeg synes, det er ret trist, at heteroseksuelle mænd ikke ved, hvordan en kvinde

»MIN FAR NÆGTER
AT SIGE NAVNET PÅ
MIN FILM«

» FORTSÆTTES SIDE 2

KULTUR

FORTSAT »MIN FAR NÆGTER AT SIGE NAVNET PÅ MIN FILM«

En ung, kvindelig bløtter – fra »Flasher Girl on Tour«, instrueret af Joanna Rytel, og med i »Dirty Diaries«.
Foto: Elin Berge

Filmen »Nighttime«, instrueret af Nelli Roselli – indgår i »Dirty Diaries«.
Foto: Elin Berge

et manifest, men de sagde: »Skal vi ikke bare komme i gang med at lave noget porno?«

Kvindernes åbenhed kom bag på Mia Engberg, for da hun otte år tidligere havde foreslået et tilsvarende projekt, blev hun mødt med stor vrede fra både mandlige og kvindelige kolleger – og ikke mindst fra feminister.

»Det er ikke ret længe siden, at feminister betragtede pornografi som djævelen selv. Porno var roden til alt ondt – prostitution, voldtægt og alt muligt andet. Så tingene har virkelig forandret sig de senere år – til det bedre,« siger hun og ser »Dirty Diaries« som del af en international bølge, som ikke kun afspejler sig på filmrækket. Også inden for mange andre kunstneriske genrer afprøver man i øjeblikket grænserne mellem pornografi og kunst.

Mia Engberg er især inspireret af kvindelige filminstruktører i Californien og Frankrig, som også arbejder med en ny form for feministisk pornografi.

»Min far har været stolt af alt, hvad jeg hidtil har lavet. Men dette projekt synes han er forfærdeligt. Han vil ikke engang nævne navnet på filmen. Det er total tavshed.

MIA ENGBERG

»Den traditionelle pornoindustri taber hele tiden penge for øjeblikket. På nettet er amatørpornoen blevet meget stor. Folk filmer sig selv, de lægger det ud på nettet, og det er gratis. Alt er blevet mere tilgængeligt. Det gælder også sexlegetøj. Du behøver ikke gå ind i en beskidt sexshop i Istedgade for at finde en dildo. I Sverige sælger man dildoer på apote-

ket. Du kan gå ind på et apotek og købe en dildo i en fin, hvid æske og forære den til din bedstemor i julegave.«

Mia Engberg fastslår, at det hele i bund og grund handler om kapitalisme.

»I det øjeblik, kvinder begynder at efterspørge og købe porno, vil den se anderledes ud. Det er nogle andre ting, der appellerer til kvinder, og det afspejler sig også i reaktionerne på min film. Mens mange mænd reagerer aggressivt på filmen, byder kvinder projektet velkomment. Måske føler nogle mænd, at de nu ikke engang kan have pornografien for sig selv. Det var den sidste bastion. Vi kunne have valgt at lave en blød og lækker erotisk film, som mænd måske ikke ville have opfattet så provokerende, men vores film er meget trashy og tvetydige. Tingene vendes på hovedet og afføder måske en følelse af usikkerhed. For hvad er det dog, jeg ser på, og hvem er det lige, der tænder på hvem?«

Den svenske filminstruktør fortæller, at hendes egne forældre er et godt eksempel på den meget forskellige måde, mange kvinder og mænd reagerer på i forhold til hendes feministiske pornoprojekt.

»Min far har været stolt af alt, hvad jeg hidtil har lavet. Men dette projekt synes han er forfærdeligt. Han vil ikke engang nævne navnet på filmen. Det er total tavshed. Næsten som hvis jeg var sprunget ud som homoseksuel. Min mor, derimod, er meget stolt af mig, og hun har givet DVD'en til sine veninder,« siger den svenske filminstruktør, der til daglig lever et almindeligt forstadsliv i Stockholm med mand og to børn.

»Og hun glæder sig til igen at krybe om bag Tenson-jakken og rollen som seriøs kortfilmsinstruktør, de færreste nogensinde har hørt om.

Mon ikke det bliver lidt svært efter »Dirty Diaries«?

kms@berlingske.dk

ser ud, når hun får en orgasme. Har de ikke selv kæresten? Eller ser de ikke på deres kæresten, når de har sex? Eller får deres kæresten ikke orgasme? Så jeg tænkte, at de kunne bruge lidt undervisning,« siger Mia Engberg.

Er »Dirty Diaries« ligefrem et undervisningsprojekt?

»Ja, i begyndelsen var det. Jeg bad de samme kvinder, som jeg lavede »Come together« sammen med, om at komme med deres bud på en feministisk pornofilm. Nogle af kvinderne er filminstruktører, andre er kunstnere, og nogle er bare mine veninder. Jeg troede, vi skulle have en masse diskussioner og lave

Når frække kvinder elsker

film ★★★★★ Det svenske filmprojekt »Dirty Diaries« byder på kreativ feminin pornografi af høj kvalitet.

Af Ebbe Iversen

Sex er uhyre underholdende, men pornografi som regel utroligt kedelig. Det er ret ærgerligt og skyldes ganske enkelt, at langt den meste porno fabrikkes af fantasifulde mænd uden andre ambitioner end at tjene nogle hurtige penge.

Et kreativt alternativ er stærkt tiltrængt, og nu foreligger det i form af 12 korte, svenske pornofilm, der på initiativ af Mia Engberg er skabt af forskellige kvindelige kunstnere på de to enkle betingelser, at de medvirkende skulle være over 18 år og værkernes varighed under 15 minutter. Ellers var der frit slag, og det har virkelig resulteret i slag i bolledejen, for som en liflig lettelse demonstrerer filmene, at begavet feminisme og frivolt sanselighed overhovedet ikke udelukker hinanden. Tværtimod gør den kreative tilgang til emnet generelt filmene mere pirrende end traditionel pornografi, for det er med sexfilm som med gysere – det, som man ikke ser, men selv må fantasere sig til, er det allermest spændende.

Hermed er dog ingenlunde sagt, at de kvindelige instruktører er dydige puritanere. Således rummer »Brown Cock« instrueret af pseudonymet Universal Pussy helt utilslørede nærbilleder af både dildo-anvendelse og såkaldt fist fucking, mens bl.a. Ellin Magnussons »Skin« demonstrerer – utvivlsomt til betydelig lettelse for mandlige tilskuere – at feminismen ikke har afskaffet fellatio.

Flere af de 12 film – med Mia Engbergs egen ultrakorte »Come Together« som ekstra bonus – forsøger at fjerne sig mest muligt fra den gængse pornografis mekaniske monoton ved at være formet i flimrende impressionistiske billeder, som nogle steder er udsøgt lyriske og andre steder kryptisk krukede. Men »Dirty Diaries« er uhyre varieret og rummer f.eks. også den sort/hvide tegnefilm »Dildoman« – hvori en mand helt bogstaveligt reduceres til dildo – ligesom Wolfe Madams »On Your Back Woman!« fængslende beskriver voldsomme aktiviteter, som mere eller mindre afklædte kvinder dyrker på en seng, og som ligner en krydsning mellem fribrydning og sex.

Foto: Christian Als

Lige som den film er flere af de øvrige lesbiske, og stærkest blandt dem virker Marit Östbergs »Authority«, der skildrer den på én gang brutale og henførte sadomasochistiske sex, som en kvindelig graffitimaler og ditto politibetjent ordløst dyrker med hinanden. Hvis den film ikke får én til at spærre øjnene op, er man højst sandsynligt død.

Poesi, satire, komik, kritik af kønsrollerne – de 12 film rummer det alt sammen, men først og fremmest knækker »Dirty Diaries« en maskulin fordom om feministisk filmkunst ved at være oplivende, stimulerende og hist og her rent ud sagt ophidsende.

ebbe@berlingske.dk

»DIRTY DIARIES«: 12 svenske kortfilm, produceret af Mia Engberg. Samlet varighed: To timer. Viser på festivalen CPH:DOX i aften kl. 21.30 i Grand Teatret og på søndag kl. 22.30 i Empire Bio.